

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraça nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Stupar Marius Anton

Inspector Șef

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN SĂLAJ

Telefon: 0260 661285; Email: cabinet@sj.politiaromana.ro

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURĂ GENERALĂ

IEȘIRE Nr. 9916 / 2 APR. 2025

RECOMANDAREA

Nr. 44 din 2 APR. 2025

**referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor
și a tinerilor**

În contextul prevederilor art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării aspectelor apărute în presă, reportajul intitulat "Au „spart” un magazin și tot ei au alertat Poliția", (07 februarie 2025 – sportulsalajejan.ro), care relatează că, polițiștii Secției 2 Poliție Rurală Sânmihaiu Almașului au reținut pentru 24 de ore doi tineri, de și ani, din comuna Zimbor, bănuți de furt calificat și distrugere. Cei doi fiind acuzați că au pătruns într-un magazin din localitatea Sâncraiu Almașului, de unde au sustras bunuri în valoare de aproximativ 7.500 de lei.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, de la Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj și de la Primăria comunei Zimbor, județul Sălaj.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, prin adresele nr. 3438/21.02.2025 și 3438/03.03.2025 a comunicat următoarele:

Informațiile referitoare la acest caz au parvenit abia după ce au fost solicitate datele Inspectoratului Județean de Poliție Sălaj (adresa cu nr. 4829 înregistrată la sediul D.G.A.S.P.C. Sălaj în data de 24.02.2025) și Primăriei comunei Zimbor, județul Sălaj (adresele cu nr. 4960 și 4961 înregistrate la sediul D.G.A.S.P.C. Sălaj în data de 25.02.2025)

Conform anchetei sociale s-au obținut următoarele informații: cei doi sunt la prima abatere de acest fel, regretă fapta comisă, nu se impune stabilirea unei forme de protecție specială și răspund penal, potrivit legii.

Prin adresa cu nr. 4829 înregistrată la sediul D.G.A.S.P.C. Sălaj în data de 24.02.2025, IPJ Secția 2 Poliție Sânmihaiu Almașului comunică faptul că cei doi au fost reținuți pe o durată de 24 ore și depuși în CRAP Satu Mare, urmând ca ulterior să li se acorde suport și consilier psihologică din partea DGASPC Sălaj.

Primăria comunei Zimbor, județul Sălaj, prin adresa nr. 1239/14.03.2025 a comunicat următoarele:

Compartimentul de prestații si servicii sociale din cadrul Primăriei comunei Zimbor nu a fost sesizat de către Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj ca urmare a faptelor de natură penală comise de minorul

Numita _____ nu este căsătorită, cei trei copii minori provenind din relația cu numitul _____ . Aceasta și cei trei copii împreună cu mama sa numita _____ locuiesc în locuința socială pusă la dispoziție de către Primăria comunei Zimbor, după ce acoperișul casei în care locuiau a fost distrus de un incendiu. Minorul _____ provine din-o familie dezorganizată, tatăl fiind un consumator de alcool. Neînțelegerile și conflictele dintre cei doi concubini au dus la despărțirea acestora în anul 2024.

Cadrul legal incident:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;¹

Astfel, Legea nr. 272/2004 vine și stipulează clar faptul că, copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor,² iar orice acțiune care vizează un

¹ Art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatarei, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.; (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență. (3) **Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.** Art. 96 (1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

² Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 5 alin.1

minor trebuie să se facă cu respectarea demnității copilului, ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate și nu în ultimul rând celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil³.

Mai mult decât atât, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau **de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**⁴.

- Constituția României, republicată;
- Codul de procedură penală;

Pentru respectarea prevederilor constituționale ale art.16, 21 și 24, la orice ascultare sau confruntare a minorului care are vârsta între 14 și 18 ani este necesară citarea părinților acestuia ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau persoanei în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și a direcției generale de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 102/2018, constată că, pentru restabilirea stării de constituționalitate, se impune constatarea ca neconstituțională și a sintagmei „care nu a împlinit 16 ani ” din cuprinsul art.505 alin.(1) din Codul de procedură penală. În concluzie, Curtea a constatat că, în toate cauzele cu făptuitori minori, **regula instituită în art.505 alin.(1) din Codul de procedură penală este aceea a citării persoanelor expres nominalizate** și că, numai în mod excepțional, se poate deroga de la această regulă, dacă ar fi contrară interesului superior al copilului sau ar periclita, în mod substanțial, pe baza unor circumstanțe obiective, procedurile penale.

- **Legea 156/2023** privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie⁵

- **Hotărârea Guvernului nr. 49/2011** pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă,

³ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 6 lit. g,h,i.

⁴ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

⁵ Art. 4(2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinquent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și abandonul școlar, chiar dacă familia sau se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu probleme din cauza situațiilor prevăzute la alina.1.1.**

copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state⁶.

Identificarea situațiilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, se realizează de către profesioniștii care interacționează cu copilul în diverse domenii de activitate, în sistemul public sau privat: protecția copilului, asistență socială, sănătate, educație, poliție, justiție etc.

Pentru asigurarea unei intervenții prompte și eficiente în interesul copilului, obligația prevăzută de Legea nr. 272/2004, cu modificările ulterioare, de a semnaliza posibile situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului va fi promovată la nivelul tuturor instituțiilor care interacționează cu copilul, ca și procedura de semnalare a acestor situații și de colaborare constantă cu instituțiile abilitate în investigare. Este deosebit de important să fie puse la îndemâna acestor persoane instrumentele care să le permită identificarea corespunzătoare a posibilelor cazuri de de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, precum și posibilități de consultare promptă a altor experți/specialiști (psihologi, medici, juriști) în cazul în care suspectează că un copil este victimă. Colaborarea dintre diverșii profesioniști este esențială și pentru adunarea de informații necesare în vederea evaluării situațiilor de de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului.

În anumite cazuri, o situație de risc în care se află un copil, în cazul de față, săvârșirea unor fapte antisociale, poate fi un posibil indiciu al existenței unei situații de violență/neglijență asupra copilului, dacă este coroborată cu informații suplimentare referitoare la contextul socio-familial al minorului, precum și cu unul sau mai multe dintre semnele evocatoare descrise în H.G. nr. 49/2011.

- Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

⁶ Capitolul 1, pct. 2, Obiectivele metodologiei-cadru:

a) să ofere un instrument de lucru pentru toți profesioniștii care intervin în prevenirea și intervenția în cazurile de violență asupra copilului și de violență în familie;

b) să susțină intervenția interinstituțională și multidisciplinară în acest domeniu;

c) să promoveze activitatea de prevenire a tuturor formelor de violență asupra copilului, precum și a violenței în familie

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situațiile de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**.

De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie; (Art. 4 alin. (2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinvent**, părăsirea repetată a domiciliului, **consumul de alcool** și de droguri, tentativă de suicid și **abandonul școlar**, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1)).

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate se desprinde concluzia că Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, nu fost sesizată (conform Adreselor nr. 3438/21.02.2025 și 3438/03.03.2025 a DGASPC Sălaj) de către Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj, cu privire la situația de risc în care se află minorul , evaluarea situației acestuia fiind realizată ca urmare de demersurilor DGSPC Sălaj către IPJ Sălaj privind comunicarea datelor de identificare și detalierea situație juridice a minorului. Totodată, nici serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, Primăria comunei Letea, județul Sălaj, nu a fost sesizată cu privire la situația minorului , deși existau indicii care să conducă la posibile situații de risc pentru minor.

Minorii, prin comportamentul delinvent, sunt considerați a fi în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 156/2023. Ca atare, se impune sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj și/sau a serviciului de asistență socială, inclusiv din prisma neglijării minorului de către cei care trebuie să asigure supravegherea

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Șeful Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

a) *Sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, rele tratamente și/sau situație de vulnerabilitate dată de comportamentul delicvent al minorilor, prin raportare atât la prevederile Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare cât și a Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie.*

b) *Instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu accent pe prevederile art. 89 (1) și art. 95(1);*

2. Șeful Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet, vă prelucreză datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formularelor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poștă la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcpl@inspdcpl.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro

serviciul Protecția datelor cu caracter personal